

EMLÉKEZTETŐ

a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége képviselőinek
valamint
a Magyar Köztársaság Országgyűlése Elnökének, ill. megbízottainak találkozójáról
Budapest, 2005. május 20-21.

Dr. Szili Katalin a Parlamentben fogadta a NYEOMSZSZ képviselőiben:
dr. Klement Kornélt, alelnök (Németország)
Bihari Szabolcsot, alelnök (Svédország)
Wurst Erzsébetet (Ausztria)

Ezt követően, másnap Elnök asszony megbízásából szakértői témákban
munkatársaival,
Kerényi Györggyel,
Soós Károllyal és
Virág Györggyel
folytatódottak a megbeszélések a NYEOMSZSZ fenti képviselőivel.

- Dr. Szili Katalin kifejtette, hogy személyében és funkciójából adódóan is elkötelezett a határon túli magyarság ügyeiben. Ebben nem kíván fontossági különbséget tenni aszerint, hogy ezen magyar közösségek a világ mely régióiban működnek. A szervezetek anyaországi megítélése azonos kell legyen és segítségük - sajátosságaik, természetes különbözőségeik figyelembevételével - egyformán fontos feladat.
- Mindenáron elérendő, hogy a magyar belpolitika változásaitól mentesen, annak ingadozásait nem „exportálva” működjön a kapcsolatrendszer és ennek már kialakult, részben kialakítandó fórumai.
- Az európai integrációs folyamatok ezen a területen is újabb dimenziókat teremtenek, melyeket közösen kell feltárni és alkalmazni majd.
- A találkozót a maga részéről nagyon fontosnak, érdeminek és baráti hangulatúnak minősítette.

A NYEOMSZSZ képviselői:

- Bemutatták szervezeteiket és tevékenységüket
- Megfogalmazták legfontosabb kéréseiket és törekvéseiket

Átadták egymásnak azokat a dokumentumokat, amelyek a törekvések és a szervezetek jobb megismerését szolgálják és amelyek egyúttal kölcsönösen kiegészítik az ezen emlékeztetőben foglaltakat.

A szakértői megbeszéléseken a következő kérdések kerültek szóba, amelyekben a NYEOMSZSZ képviselői támogatást kértek:

Politikai, erkölcsi és jogi eszközökkel segítettendő általános kérdések:

- Folyamatosan és jobban kell tudatosítani az anyaországban, hogy nemcsak a Kárpát-medencei, hanem a nyugati magyarság is a nemzet integráns része.
- Össz nemzeti kérdésekben teremtsék meg a szervezett módja véleményük kikérésének és megvitatásának.
- A mindenkori kormányzat és a Parlament szintjén is a külkapcsolati, diplomáciai tevékenységben jelenjen meg egy adott ország magyar

közössége ottani gondjainak, problémáinak megoldásában az anyaországi segítségnyújtás, adott esetben a szükséges interveniálás is érdekükben. (Példák sora van ezek súlyára és érdemi hatására más országok nemzeti közösségei esetében.)

- A tőke szabad áramlása és a befektetések : Azoknak a tapasztalatoknak és kapcsolatoknak, amelyekre az elmúlt évtizedekben tettek szert, a nemzet és Magyarország számára való hasznosításának elősegítése érdekében szívesen vállalják a híd szerepet, ehhez azonban információkat és konkrét kéréseket várnak.
- Az anyaországi kormányzati és parlamenti delegációk látogatásai során 2002-től megszokadt az a jó gyakorlat, miszerint természetesen voltak a találkozók az adott országban működő magyar szervezetek képviselőivel. Ennek felújítását, rendszeressé tételét igénylik.
- Esetlegesen érzik a szervezeteik számára igényelhető támogatásokat. Kérik ennek kiszámíthatóbbá és normatívabbá tételét, illetve annak belátását, hogy a közvélekedéssel ellentétben a nyugati magyar szervezetek is anyagi gondokkal küszködnek és számukra is fontosak ezek a lehetőségek.
- A Kárpát-medenceitől eltérő helyzet ellenére számukra is fontos, gesztusértékű intézkedésekre is számítanak - mint pl. az állampolgárság ügye -, amelyből érezhető számukra, hogy ők is fontosak az anyaországnak.

Intézményes kapcsolatrendszer

- A NYEOMSZSZ politikai segítséget kér, hogy önálló státusszal rendelkezhesen a MÁÉRT-en (ill. ezt javasolják pl. a latin-, észak- amerikai és ausztráliai régiók szervezetei számára is megadni!)
- Minden olyan anyaországi fórumon (Parlament, közalapítványok stb.), ahol ügyekben érdemi döntések előkészítése ill. meghozatala történik, ott önálló reprezentációval jelenhessenek meg.
- Szükségesnek ítélik, hogy oly módon is jelen legyenek az anyaországi közéletben, hogy egy önálló, budapesti irodát, titkárságot létesíthessenek (mint pl. az RMDSZ-nek is van), amely a közvetlenebb, hatékonyabb egyeztetéseket, szervezést és a folyamatos kapcsolattartást ill. egyeztetve segíti. Ehhez kormányzati segítséget várnak.
- Ehhez kapcsolódóan egyes anyaországi szervezetekkel, intézményekkel közösen vállalnák nagyobb európai központokban olyan többfunkciós, pl. elsődlegesen ún. lobbizás irodák működtetését, amelyek egyúttal saját szervezeteik koordinációját is végezhetnék. Ez utóbbiak hiánya mindenütt nehezíti saját szervezeti életüket, viszont csak önálló keretben ezt nem tudják megoldani. (A kinti magyar közösségek sokkal jobban szervezettek mint a többi Kelet-európai nemzet diaszpórái, de azok többször mégis hatékonyabbak, saját anyaországaik jobb odafigyelése miatt!) A NYEOMSZSZ és országos tagszervezetei lobbizási tevékenységet is - össznemzeti célkitűzéssel - végeznek, melynek hatékonyságát érdekelt magyarországi és a Kárpát-medencei szervezetekkel történő összehangolás által fokozni lehetne/kellene.
- Fontosnak ítélik, hogy, legyen hazai politikai és jogi lehetőség és akarat javaslatára egy új ernyőszervezet létrehozására a nyugati ill. nyugat-európai magyar szervezetek számára.
- Kialakulóban van a régiós magyar ernyőszervezetek között egy önálló belső együttműködés. Így elsősorban a két amerikai (LAMOSZSZ és ÉAMOSZSZ)

szervezet és a NYEOMSZSZ részvételével.

- Fentiekre is tekintettel olyan hazai közképviselési és érdekvédelmi, valamint támogatás-szervező státusz elérésében érdekeltek, amely a jelenlegitől kisebb, egyszerűbb, de hatékonyabb képviselést biztosít számukra (pl. az MTA, vagy a közalapítványok mintájára, analógiájára.) Ebben a nagyobb régiókat megjeleníteni képes szervezetek egy-egy fővel képviseltetnék magukat, mivel a létszámalapú képviselés nem alapul megbízható adatokon, nincs elfogadható kataszter.

- A magyar szervezetekben közösségekre épített élet folyik, mely gyermekkorban a cserkészzel (legtöbb esetben a szülők bevonásával) kezdődik és felnőttként a magyar klubokban folytatódik. Itt nyílik lehetőség igazán arra, hogy főleg kulturális programok keretében pl. a vegyes házasságokban élők is ki-, illetve megélhessék magyarságukat. Az ilyen jellegű közösségekben folyó tevékenységhez kérik és várják leginkább a segítséget, mint: a cserkészek, az anyanyelvi és kulturális munka személyi, tárgyi, módszertani és anyagi támogatását.

- Kiemelkedő szerepet játszanak életünkben az egyházak és a kifejezetten hozzájuk kötődő intézmények és civil szervezetek. Abban is kérik a közvetítői segítséget, hogy az anyaországi egyházak - ismerte az itthoni gondokat is - fordítsanak még nagyobb figyelmet a nagyobb létszámú és ezt igénylő közösségek pappal illetve lelkésszel való ellátására. Leginkább fiatalok - egy-két év itthoni szolgálat utáni - kb. két-három éves kinti munkájára számíthatnak.

- Várják és kérik, hogy az anyaország intézményesen is foglalmazza meg kéréseit és elvárásait a nyugati magyar szervezetek és közösségeik felé. Ez egyrészt inspiráló jellegű, hogy számíthatnak rájuk, másrészt segít a közösségeik formálásában és összetartásában. Ez kiegészülhet a Brüsszel irányában ható, befogadó országon keresztül, többcsatornás lobbitevékenységtől kezdve testvérvárosi, regionális és gazdasági kapcsolatok létrehozásáig.

Konkrét kérések

- A magyar egyesületek rendszeresen kapjanak kulturális "étlapot": komplex, kifejezetten nekik szóló ajánlatokat. Olyat, amely egy adott ország több közösségében lebonyolítható körutat vállaló, lehetőleg max. 3-4 fős, a korlátozott anyagi lehetőségeiket meg nem haladó művész gázi igényekkel számol. A tiszteletdíjat, szállást, ellátást zömmel meg tudják oldani, azonban alapvetően az utiköltségekhez, szállításhoz kérnek itthoni támogatást. Különösen igaz ez a színházak vendégjátékára. A határon túli magyar társulatok az egyedül megfizethetők számukra, ha azok utazásához segítséget kapnak.

- Az ifjúsági szervezetek és általában a gyerekek, fiatalok találkozásai, szervezett kapcsolatai nagyon fontosak. Számos tapasztalat mutatja, hogy ilyen programokon keresztül foghatók meg a szülők is leginkább. A cserkész és anyanyelvi táborok továbbra is a legnépszerűbbek. Számtalan anyaországi ajánlat érkezik számukra, azonban kellően megbízható információk és referenciák hiányában többségük elveszik. A szülők elvárják, hogy mindenben felelős garancia álljon rendelkezésre a feltételeket illetően. Ezért lenne szükséges ezeket egyfajta hálózatszerűen kezelni, illetve a fent már említett budapesti irodán és referensen keresztül, vagy közreműködésükkel bonyolítani, akik a személyes hitelességet és kontaktust is biztosítják.

- Időközönként lehetőséget kell teremteni arra, hogy a magyarországi és Kárpátmedencei

politikai és társadalmi élet vezetői és a nyugati magyar szervezetek vezetői találkozhassanak egymással.

Ennek egyik, korábban bevált és működőképes formája, hogy a parlamenti és kormányzati delegációk kiutazásaik előkészítése során a jövőben mindig keressék a kapcsolatot a fogadó országok magyar szervezeteivel.

- A hétvégi, zömmel egynapos magyar iskolák, óvodák más metódusban működnek, más módszereket, könyveket és egyéb segédanyagokat alkalmaznának, mint amit itthon sokan gondolnak. Ezért ehhez speciális módszertani segítséget és taneszközöket illetve ezek vásárlásához főleg pénzbeli segítséget igényelnek. Tankönyveket és bármilyen oktatási segédanyagot természetbeni adományként csak az adott szervezettel való konkrét egyeztetés után várnak illetve kérnek!

Záradék

A fenti emlékeztetőt a tárgyaló felek a szükséges kiegészítésekkel és módosításokkal ellátva kölcsönösen elfogadták a további együttműködésük alapjául. Az Országgyűlés elnöke vállalja, hogy az emlékeztetőt, illetve annak vonatkozó pontjait kérés, kérdés illetve javaslat formájában eljuttatja mindazon állami, társadalmi és egyházi szervezetekhez, amelyek a megvalósulásukban érintettek lehetnek. (Kérve őket egyben a közvetlen kapcsolatfelvételre is!)

A NYEOMSZSZ vezetői vállalják, hogy tagszervezeteiket az általuk szokásos és indokolt módon tájékoztatják a megbeszélésekről. Az esetleges visszajelzésekről megfelelő időben és formában tájékoztatják az Országgyűlés elnökét, aki egyéb, konkrét kéréseiket illetően ezután is nyitott a folyamatos, érdemi párbeszédre és együttműködésre.

Hasonló jellegű megbeszélésre 2005 őszén lehetne ismét célszerűen sort keríteni, bármelyik fél kezdeményezésére.

Budapest, 2005.május 27.

dr.Szili Katalin
sk.

dr. Klement Kornél
sk.

Wurst Erzsébet
sk.

Bihari Szabolcs
sk